

TILLAGA AÐ STOFNUN TILRAUNASJÓÐS KVIKMYNDA

SÓKNARFÆRI

Í tilefni að endurskoðun úthlutunarramma Kvikmyndasjóðs hafa óformleg samtök kvikmyndalistamanna sett saman vinnuhóp til þess að benda á mikilvægi þess að stofnaður verði suðupottur, tilraunasjóður sem styrkir óhefðbundna og framúrstefnulega kvikmyndlist á mörkum myndlistar. Slík kvikmyndaverkefni hafa hingað til ekki fallið að reglum Kvikmyndasjóðs en nú gefst einstakt tækifæri til að uppfæra þær og færa til nútímalegra horfs þar sem um mikilvægan frumkvöðlageira innan fagsins er að ræða með vaxandi sóknarfæri.

ÞENJA MÖRK

Framúrstefnuleg kvikmyndalist er fjölbreytt og lýtur ekki endilega lögmálum hefðbundinnar kvikmyndagerðar hvað varðar framvindu eða karaktersköpun, tímaramma eða sýningarrými auk þess sem oft er vikið frá hefðbundnu framleiðsluferli í undirbúningi, handritagerð, tækni og tökum þar sem markmið verkanna er oft á tíðum að víkka og þenja þessi mörk.

Sem dæmi um verk af þessum toga mætti nefna verk frumkvöðlanna Steinu og Woodys Vasulka þar sem fókusinn er á vídeótæknina sem slíka. Einnig mætti nefna Brennu Njáls sögu Friðriks Þórs þar sem við horfum á bókina brenna og vídeó-innsetningu Ragnars Kjartanssonar, The Visitors, þar sem uppsetning verksins í rýminu skiptir sköpum fyrir upplifunina.

Kvikmyndarlistaráherslan fer vaxandi meðal myndlistarfólks en á síðustu Feneyjartvíæringum hafa viðamikil og vönduð vídeó/kvikmyndaverk verið áberandi sem gæti stafað af því að fleiri lönd hafa í auknum mæli styrkt gerð slíkra verka með aðkomum fagaðila á sviði kvikmyndagerðar og áherslu á listrænt frelsi.

Á MÖRKUM KVIK- OG MYNDLISTAR

Það er mikilvægt fyrir kvik- og myndlistafólk sem leggur stund á kvika-list að fá stuðning frá umhverfi sem áttar sig á umfangi og praktík verkefnanna út frá faglegu sjónhorni kvikmyndagerðar og því teljum við sjóð innan Kvikmyndasjóðs rétta vettvanginn með aðkomu fulltrúa úr myndlistargeiranum með fagþekkingu á gæðaviðmiðum, sögu og samhengi samtímamyndlistar.

MARKMIÐ

Sjóðurinn mundi stuðla að markmiðum kvikmyndastefnunnar með því að styrkja fjölbreyttari kvikmyndamenningu með áherslu á þróun og framleiðslu listrænna kvikmynda.

FAGLEGRA STARFSUMHVERFI

Með tilkomu framsýns tilraunasjóðs kvikmyndalistar yrðu styrkjamöguleikar hérlandis samanburðarhæf við þá sem starfa erlendis og bæta starfsumhverfi allra sem koma að gerð verkefnanna. Hérlent myndlistarfólk þyrfti ekki að stóla á skiptidíla og góðvilja fagaðila í kvikmyndagerð við gerð verka sinna heldur væri fært um að greiða þeim eðlileg laun. Það er varla gerlegt í núverandi styrkjaumhverfi en þess má geta að hæsti styrkur úr verkefnasjóði myndlistar, Myndlistarsjóði, er ein milljón. Upphæð sem kvikmyndagerðarfólk áttar sig strax á að er afar takmarkandi. Verkefni sem þessi þurfa þó oft ekki mikið til þess að ná fullum fagleika í framleiðslu, kosta yfirleitt ekki meira en 30-40 milljónir. Þetta væru litlir styrkir þar sem hægt væri að að taka hámarks listræna áhættu.

Fjármunir sem fengnir verða úr sjóðnum munu einnig gera íslensku tilrauna kvik- og myndlistafólki kleift að sækja fjármagn erlendis frá. Það á við í þeim tilfellum sem verkin eru unnin í samframleiðslu milli landa með áherslu á að styrkur komi frá heimalandi. Um slíkt hefur varla verið að ræða til þessa sem hefur verið þróun í greininni til trafala og staðið í veg fyrir að þátttöku íslensks listafólks í alþjóðlegu starfsumhverfi. Eins og staðan er í dag erum við að missa af þessum peningum inn í hagkerfið og ekki síður af hæfileikum okkar fólks til að þróa fjölbreytt íslenskt myndmál og myndlæsi en tilraunakvikmyndagerð byggir oft á tíðum á því að nota, teygja og beygja þetta myndmál, umfram aðrar greinar kvikmyndalistar. Þetta er svæðið þar sem „líkamsrækt“ myndmálsins fer fram.

AUKINN SÝNILEIKI

Með tilraunasjóðnum væri stuðlað að fleiri aðferðum við að koma kvikmynduðu íslensku efni á framfæri en dreifingarleiðir slíkra verka eru aðallega listasöfn, listamiðstöðvar, listahátíðir og tvíæringar ýmis konar sem eru með hærri áhorfendatölur en til dæmis listræn kvikmyndahús og margar kvikmyndahátíðir. Sýnileiki íslenskrar kvikmyndamenningar mundi þar með aukast þar sem þessi verk hafa aðrar dreifingarleiðir en þær sem fyrir eru. Það er staðföst vissa okkar að stofnun tilraunsjóðs kvikmyndalistar muni efla orðspor Íslands á nýjum og metnaðarfullum vettvangi alþjóðlegar samtímalistar.

Ef ekkert verður aðhafst munu Íslendingar dragast aftur úr í faglegum samanburði og miklir möguleikar tapast fyrir þennan sameiginlega vaxtarsprotu kvikmyndagerðar- og myndlistar.

Með kærri kveðju,

Samtök Kvik-myndlistarfólks

Hulda Rós Guðnadóttir, Hrund Atladóttir, Sigurður Guðjónsson, María Dalberg, Ólafur Ólafsson, Libia Castro, Eyrún Sigurðardóttir (Gjörningaklúbburinn), Dodda Maggý